

מכתבי ברכה

4 באוקטובר, 1939.

פרופ' משרנוביץ היקר:

כיוון ששמעתי כי במהרה יופיע „בצרון“, מיד נתמלא לבי שמחה, בעיקר שאתה תהיה עורכו, ולא עוד אלא שאין לי אלא להעריץ את אומץ-רוחך ואת ראייתך למרחוק בקבלך על עצמך הוצאת ירחון עברי.

ביחוד היתה לי נחת רוח בשימי אל דעתי כי בזמן שהרכה מכצרים שחיו קיימים לחיי ישראל בכל העולם הולכים וכלים, מחשבתך היא להקים בצרון רוחני. אילו לא היתה כוונתך לעשות את הדבר הזה לפני בוא האסון הגדול, כי אז היה מן הצורך לפתוח במילוי התפקיד הזה כעת, לאחר מה שקרה לעם-ישראל בכל העולם כולו עקב חורבן חיי היהודים בפולין.

מי יתן ויתבחן מכתב-עת שלך כבצרון לישראל, ויהיה מקור הארה שכלית ועוז רוחני לכל המכירים בערך שיש לטיפוח אוצרות המסורת העברית הכבירה.

הנני מצרף לכאן המחאתי לשתי חתימות, אחת לי לעצמי ואחת לתלמיד-הכם יהודי, שמוכסחני בו כי יהא מחזיק טובה על משלוח „בצרון“ אליו הוא ד"ר שמואל קרויס, הדר בקאמברידג', אנגליה.

ברכות לבביות,

הק' יעקב שמואל בן מורנו הרב ר' אהרן הלוי וויזע ז"ל
המכנת ד"ר פטיפן פ. וויז.

24 בספטמבר, 1939.

לעורך „בצרוך” פרופיסור חיים משרנוביץ הנכבד, שלום רב!

שמחה רבה שמחתני בהודעתך אותי על חופעת הירחון „בצרוך”. שם העורך, שעולם היהדות ועולם המדע מכירו היטב, היא ערובה נאמנה שהירחון יהי לתפארת לכנסת ישראל באמריקה ולספרות העברית. יודעים אנו כלנו את תרומתך לחכמת ישראל, לספרות עברית, לציונות, ולהתפתחות המחשבה העברית בכלל במשך ארבעים שנה. ואתה גם היחידי באמריקה מחכמי אודיסה שעצבו את ספרותנו החדשה וקבעו לה צורתה הלאומית-אנשית. בודאי שתעניק לנו מאוצרך המלא והגדוש חכמה ומדע.

ואמנם הגיע הזמן לגול מעלינו חרפת העניות הרוחנית. במרכז היהודי היותר גדול שבקולם אין לנו אף ירחון עברי הגון אחד, שישמור לדורות בלשוננו הלאומית את פרי יצירת חכמינו וסופרינו המרובים. מקוה אני שב„בצרוך” ישתתפו כל החכמים והסופרים ויגיהו את ספרותנו באור המערב. היהדות האמריקאית תרויח מהתבצרות הרוח שב„בצרוך”. יש לסמוך על העורך שיוציא מתחת ידו דבר מתוקן.

מקדם אני בכרכה את „בצרוך” שיוכה להיות מכצר הרוח ולמרכז תרבותי חשוב ולכבוד ולתפארת ליהדות אמריקה.

שלך בכבוד רב וכידידות,

שלמה גולדמן, נשיא ההסתדרות הציונית של אמריקה.

21 באבגוסט, 1939

לידידי הנכבד והיקר רבי חיים פשרנוביץ, שלום וברכה!

מכתבך מן VIII. 8. הגיע לידי בקפיצת הדרך, אבל אנו כאן בקרית יערים הכודדת לא הורגלנו בנמים של אמריקה, ולכן תבוא אליך תשובתי בדרך ארוכה.

שמחתי לקראת הבשורת, שקבוצת חכמים וסופרים עתידה להוציא ירחון עברי ולחדש נעורי „השלוח“ מעבר לים אוקינוס. כבר דרשתי ברכים, שעתידה אמריקה לקבל חלקה מירושת היהדות האירופיאת, שהיא הולכת ונחרבת בתוקף מאורעות הזמן הנורא. נאמן אני לשיפתי: „שמע בכל לשון שאתה שומע“ — ומברך אני למפרע כל מפעל מדעי וספרותי בקרב היהדות האמריקאית בכל הלשונות המתהלכות בה: בעברית, אידית ואנגלית. ברכתי נתונה ביחוד לך, ידידי מימי פריחת ספרותנו, ולחבריך במפעל החדש.

בנוגע להשתתפותי ודאי שלא יפקד מקומי בירחון שאתה עומד בראשו, אבל עד ראש השנה ת"ש עלי לגמור עבודה של שלש שנים בהגהת אחרונה של „ההיסטוריה“, ואחר כך מומל עלי לשלם „חובות סופר“ — לכתוב כמה מאמרים שהובטחו כבר לחברי עורכי קובצים ספרותיים בתפוצות ישראל. אקוה שבמשך החורף הבא יהיה לי פנאי לכתוב גם בשביל הירחון שלך מאמר קצר, וכינתים אראה מה טיבו של עובר זה בחוברותיו הראשונות.

שלך בבירת ידידות נאמנה,

ש. דובנוב.